Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

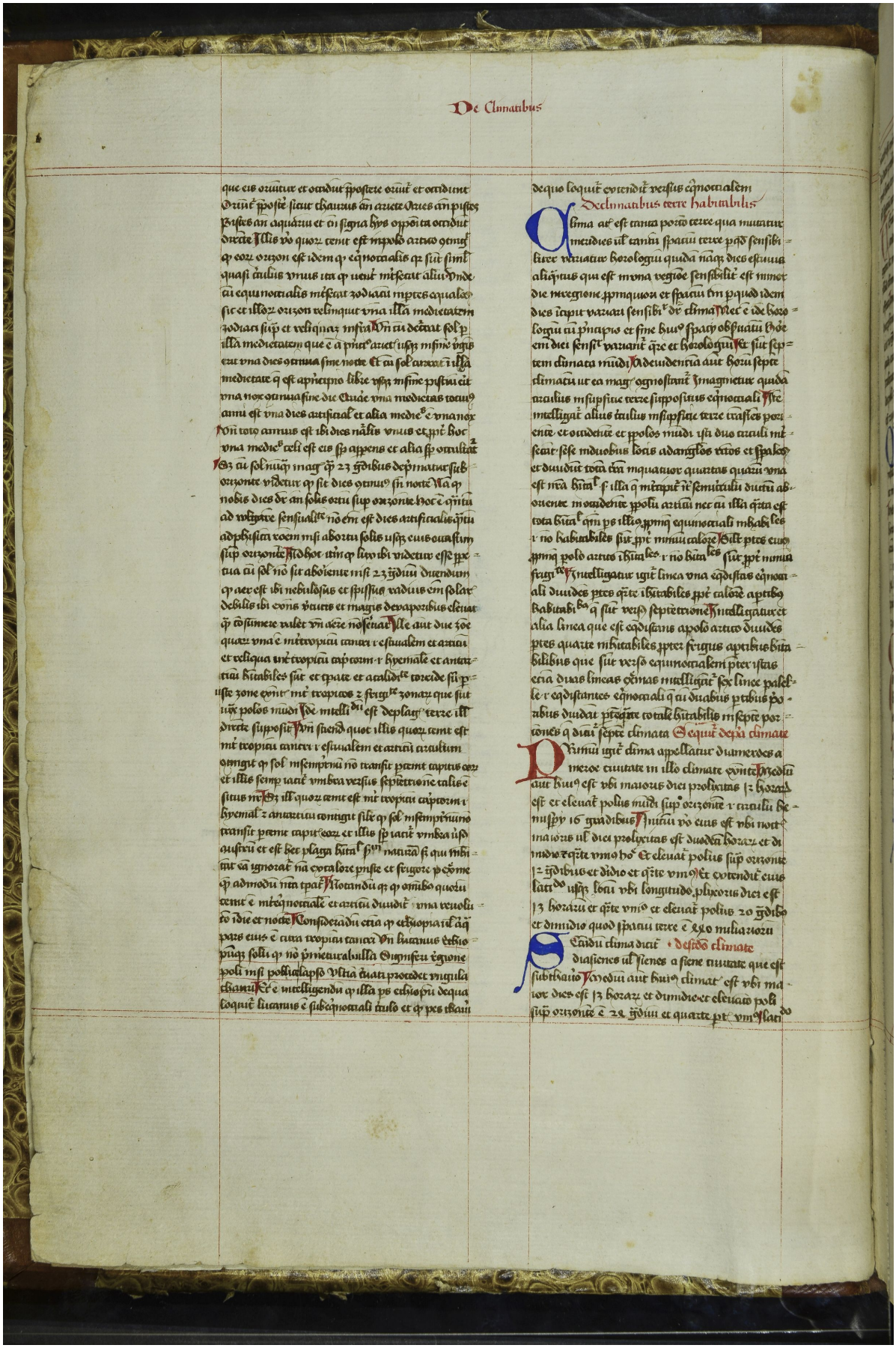

De Climatibus

que eis oriuntur et oriuntur posteriores oriuntur et oriuntur
oriuntur posteriores sicut chaurus an arcturus oriuntur an pisces
pisces an aquarius et ui signa hys opposita oriuntur
oriuntur illis vero quorum semper est in polo arctico omnes
quorum orizon est idem qui equinoctialis qui sit similis
quasi circulus vnus ita quod ueniat in medietate aliud vnde
ui equinoctialis in medietate zodiaci in partes equales
sic et illorum orizon relinquit vna illa medietatem
zodiaci sup et reliqua in medietate. Vnde ui deficiat sol p
illa medietatem que est a principio arietis usque in finem virginis
est vna dies continua sine nocte et ui sol ascendit in illa
medietate qui est a principio libre usque in finem pisces est
vna nox continua sine die. Quare vna medietas totius
anni est vna dies artificialis et alia medietas est vna nox
Vnde toto anno est ibi dies naturalis vnus et propter hoc
vna medietas celi est eis sp apparens et alia sp occultatur
Et ui sol in quo magis sp 23 gradibus deprimatur sub
orizonte videtur qui sit dies continuus si non nota quod
nobis dies dicitur an solis ortu sup orizonte hoc est quantum
ad visum sensualiter non enim est dies artificialis quantum
ad physicam rem nisi a ortu solis usque eius occasum
sup orizonte sed hoc non quia luna ibi videtur esse propinqua
ui sol non sit abscondita nisi 23 gradum diurnum
quia aer est ibi nebulosus et spissus radius enim solares
debilis ibi eorum virtus et magis de vaporibus elevatur
quam oportet sumere nisi aere non serenat. Ille autem due zone
quarum vna est in tropico cancri versus estivalem et arcticum
et reliqua in tropico capricorni versus hyemale et antarcticum
habitabiles sunt et quare et a calidis torride sunt p
iste zone extra in tropicos 2 frigidas zonas que sunt
circa polos mundi. Sed intelligendum est de plagis terre illis
directe suppositis. Vnde sciendum quod illis quorum semper est
in tropico cancri versus estivalem et arcticum circulum
omnino quia sol in semper non transit preter capitis eorum
et illis semper iacet umbra versus septentrionem talis est
situs in Dz illorum semper est in tropico capricorni versus
hyemale 2 antarcticum contingit sicut quia sol in semper non
transit preter capitis eorum et illis sp iacet umbra ipsi
austrum et est hec plaga habitabilis sicut mirum si quis hoc
ignorat nam ex calore pnsite et frigore possunt
quia admodum non trahit. Notandum quia omnibus quorum
semper est in equinoctiale et arcticum diuidit vna revolu
tio idem et nocte. Considerandum etiam quia ethiopia id est
pars eius est extra tropicum cancri. Vnde hiatanus ethio
pum sotis quia non pertinet ad illa. Quinque igitur zone
poli in sit posita sup vltra ciuitatem procedit in quibus
climatibus. Et est intelligendum quia illa pars ethiopum de qua
loquitur hiatanus est sub equinoctiali circulo et quia pars tibani

de quo loquitur extendit versus equinoctialem

De Climatibus terre habitabilis

Clima autem est tanta pars terre qua mutatur
meridies id est tantum spatium terre pro sensibi
liter variatur horologium quia nam dies est unus
alius qui est in vna regione sensibiliter est minor
die in regione propinqua et spatium tm pquod idem
dies incipit variari sensibiliter. Dicitur clima. Et est idem horo
logium ui principio et fine huius spatii obscuratur hoc
em diei sensit variant qre et horologium. Et sunt sep
tem climata mundi. Ad euidentiam autem horum septem
climatum ut ea magis cognoscantur imaginetur quod
circulus in superficie terre suppositus equinoctiali. Ille
intelligat alius circulus in superficie terre transiens per
centum et octodecim et polos mundi usque duos circuli in
secant sese in duobus locis ad angulos rectos et spatio
et diuidit totam terram in quatuor quartas quarum vna
est in hac parte. Si illa quarta in parte versus septentrionem
oriente in occidente prolongatur ad illum nec ui illa pars est
tota habitabilis quia ps illius propinqua equinoctiali inhabi les
et non habitabiles sunt propter nimium calorem. Sicut ptes eius
propinque polo arctico inhabitabiles et non habitabiles sunt propter nimium
frigus. Vt intelligatur igitur linea vna equidistans equinoc
tiali diuides partes quarte inhabitabiles propter calorem a partibus
habitabilibus quia sunt versus septentrionem. Intelligatur et
alia linea que est equidistans a polo arctico diuides
partes quarte inhabitabiles propter frigus a partibus habi
tabilibus que sunt versus equinoctialem propter vistas
erit duas lineas omnes intelligant sex lineas parallele et equidistantes equinoctiali quia ui duabus partibus po
rabus diuidat pregnante totale habitabile in septem por
tiones quia diuisit septem climata. Sequitur de quinque climata

Primum igitur clima appellatur diameros a
medio ciuitate in illo clima extra medium
cuius huius est vbi maiorus diei prolixitas 12 horarum
est et eleuatio polus mundi sup orizonte et circulus de
nuspy 16 gradibus. Minus vero eius est vbi nocte
maiorus id est diei prolixitas est duodecim horarum et di
midia et sexte vnius hore. Et eleuatio polus sup orizonte
12 gradibus et dimidio et quinte vnius. Et extendit eius
latitudo usque loca vbi longitudo prolixitas diei est
13 horarum et quinte vnius et eleuatio polus 20 gradibus
et dimidio quod spatium terre est 840 milliariorum

Secundum clima dicitur desiderio climate
diasiones id sienes a siene ciuitate que est
subtus illa. Medium aut huius climatis est vbi ma
ior dies est 13 horarum et dimidia et eleuatio poli
sup orizonte est 28 gradum et quarte pte vnius stadio